

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/1/2023
Identifikačné číslo spisu: 1205228854
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2024
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:1205228854.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ T. V. C., narodeného XX. Q. XXXX, K., K. X a X/ Z. C., narodeného XX. M. XXXX, K., Z. J. XX, oboch zastúpených splnomocnenkyňou BURDA LEGAL s.r.o., Bratislava - mestská časť Rača, Rudnícka 8, IČO: 46 530 894, proti žalovaným 1/ L. V., narodenej XX. B. XXXX, K., L. XX, 2/ C. Š., narodenej XX. U. XXXX, K., A. XX, zastúpenej JUDr. Ľubomírom Hnátom, advokátom, Bratislava, Guothova 20, 3/ T. Q. L., narodenej XX. B. XXXX, K., M. X a 4/ Ľ. Í. C., narodenému XX. M. XXXX, K., Z. J. XX, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy a iné, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (predtým na Okresnom súde Bratislava I) pod sp. zn. 24C/41/2008, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. februára 2021 sp. zn. 5Co/170/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie v časti týkajúcej sa určenia neplatnosti darovacej zmluvy o d m i e t a.

Vo zvyšku rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26. februára 2021 sp. zn. 5Co/170/2021 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Rozsudkom z 5. septembra 2014 č. k. 24C/41/2008 - 240 Okresný súd Bratislava I (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali (po zmenách v okruhu žalobcov aj žalovaných a tiež po zmene žaloby) určenia neplatnosti darovacej zmluvy z 29. októbra 2004, vloženej do katastra pod sp. zn. V-2234/2004 a uzavretej medzi L. C., narodenou XX. Q. XXXX a zomrelou XX. U. XXXX ako darkyňou a žalovanými 1/ až 3/ (ďalej len „darovacia zmluva“) a určenia, že rodinný dom, tvoriaci predmet prevodu podľa darovacej zmluvy, patrí do dedičstva po L. C., narodenom XX. A. XXXX a zomrelom X. V. XXXX, v podiele 1/2-ice. Obom žalobcom uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ až 3/ náhradu trov konania, predstavovaných trovami právneho zastúpenia v sume 384,56 € a to do 3 dní a žalovanému 4/ náhradu trov konania nepriznal. Rozsudok právne zdôvodnený (vo veci samej) ustanoveniami §§ 1 a 6, § 80 písm. c/, § 101 ods. 2, § 119 ods. 3, § 120 ods. 1, § 175k, § 175s ods. 1 písm. b/ a § 175y ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „OSP“) a § 8, § 10 ods. 1, § 34, § 38 ods. 2 a § 628 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len

„OZ“) vecne odôvodnil tým, že žalobe v časti požiadavky na určenie neplatnosti darovacej zmluvy chýbal naliehavý právny záujem na požadovanom určení (ako základný procesný predpoklad prípustnosti určovacej žaloby), pretože stav právnej neistoty žalobcov by bola spôsobilá odstrániť len žaloba o určenie, že darovaná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po daryni a v konaní o takejto žalobe by sa skúmala i platnosť darovacej zmluvy (avšak ako otázka predbežná a už bez potreby skúmania existencie naliehavého právneho záujmu). Aj v časti požiadavky na určenie, že darovaná nehnuteľnosť patrí (vo vyššie uvedenom podiele) do dedičstva po Ľ. C., potom žaloba podľa súdu prvej inštancie neobstála vecne a to ako pre správnosť inej požiadavky na určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po daryni (ktorej vlastnícke právo a nie vlastnícke právo Ľ. C. nespochybňoval ani žalobca 2/), tak i pre neunesenie žalobcami dôkazného bremena na preukázanie tvrdeného dôvodu neplatnosti zmluvy, majúceho spočívať v stareckej demencii daryne a činiaceho (podľa žalobcov) daryňu kontraktuálne nespôsobilou. Namiesto bolo rozhodnutie i v neprítomnosti žalobcu 1/ a napriek požiadavke žalobcu 2/ na odročenie pojednávania predchádzajúceho vyhláseniu rozsudku z dôvodov na strane žalobcu 1/, pretože tu neexistoval, resp. nebol preukázaný žiaden vážny dôvod pre odročenie; dôvodil tiež súd prvej inštancie, ktorý napokon rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ustanoveniami § 142 ods. 1 OSP a § 11 ods. 1 písm. a/ „zákona“ (správne „vyhlášky“) č. 655/2004 Z. z. (tzv. advokátskej tarify - pozn. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) a vecne úspechom žalovaných, trovami žalovaných 1/ až 3/ na právnej službe advokáta a nedostatkom požiadavky žalovaného 4/ na náhradu trov.

2. Na odvolania oboch žalobcov Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) rozhodol v poradí prvým rozsudkom z 24. júla 2017 sp. zn. 5Co/176/2017 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 aj 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z. a dnes už i neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „CSP“) potvrdil, žalovaným 1/ až 3/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % a žalovanému 4/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal; tento jeho rozsudok však najvyšší súd na dovolanie žalobcov uznesením z 21. júla 2020 sp. zn. 3Cdo/99/2018 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie z dôvodu opodstatnene namietaného výskytu tzv. zmätočnej vady podľa § 420 písm. f/ CSP, spočívajúcej v praktickej nepreskúmateľnosti rozsudku pre nedostatok jeho dôvodov.

3. Nato odvolací súd i v poradí druhým rozsudkom z 26. februára 2021 sp. zn. 5Cdo/170/2020 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 aj 2 CSP potvrdil a tentoraz priznal všetkým štyrom žalovaným voči žalobcovi (v tomto prípade nevedno či voči prvému alebo druhému a prečo len voči jednému - pozn. najvyššieho súdu) náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení tohto svojho rozhodnutia (pokiaľ šlo o vec samu, resp. o potvrdzujúci výrok jeho rozsudku) sa nad rámec pomerne rozsiahlej reprodukcie obsahu odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, odvolaní žalobcov a vyjadrenia žalovaných 1/ až 3/ obmedzil tak ako v prípade jeho prvého rozsudku na citáciu prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, stručné zdôvodnenie prejednávania ním veci bez pojednávania a záver o neopodstatnenosti odvolania (bod 28. odôvodnenia); ďalšie závery o riadnom zistení súdom prvej inštancie skutkového stavu, o vykonaní dokazovania v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, správnom zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania aj o jeho správnych skutkových i právnych záveroch vrátane ich náležitého, jasného a výstižného odôvodnenia aj s poukazmi na príslušné ustanovenia (§§ 185 a 191 a § 220 ods. 1 a 2) CSP (bod 29.) a skutočnosť stotožnenia sa v celom rozsahu i s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a obmedzenie sa preto na konštatovanie správnosti takýchto dôvodov (bod 30.). Okrem toho na doplnenie (a podporu správnosti potvrdzovaného rozsudku súdu prvej inštancie) uviedol dôvody, pre ktoré podľa jeho názoru nedošlo k odňatiu možnosti žalobcov konať pred súdom prejednaním a rozhodnutím veci v neprítomnosti žalobcu 1/ (bod 31.) ani nevypočutím niektorých svedkov podľa námietky žalobcu 2/ (bod 36.), ako aj tie, pre ktoré bol správnym tiež záver súdu prvej inštancie o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (neplatnosti darovacej zmluvy, body 32. až 35. odôvodnenia).

4. Aj proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali obaja žalobcovia dovolanie, ktorého prípustnosť i

tentoraz vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. V dovolaní navrhujúcim zrušenie rozsudku odvolacieho súdu a vrátenie mu veci na ďalšie konanie namietali, že napriek značnej dĺžke konania nemožno rozsudok súdu prvej inštancie považovať za náležité a preskúmateľným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, pričom túto vadu neodstránil ani odvolací súd, hoci mu nesplnenie povinností plynúcich mu z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP výslovne vytkol vo svojom zrušujúcom uznesení najvyšší súd. Upriamili pozornosť na skutočnosť, že predmetom sporu urobili dve určovacie požiadavky (1. na určenie neplatnosti darovacej zmluvy a 2. na určenie, že rodinný dom tvoriaci aj predmet darovacej zmluvy patrí v podiele 1 do dedičstva po zomrelom L. C.), pričom odôvodnenia rozsudkov oboch nižších súdov poskytujú nanajvýš odpoveď o dôvodoch zamietnutia žaloby v časti týkajúcej sa prvej z takýchto požiadaviek, naopak z nich však nevyplyvajú dôvody zamietnutia vo vzťahu k tej druhej; argumentovali dovolatelia v ďalšom opakujúci okolnosti postavenia rodinného domu ešte za života L. C., nesprávnosť zápisu zomrelej L. C. za jeho výlučnú vlastníčku v príslušnej evidencii a takto aj nemožnosť scudzenia ňou domu (ako celku) so zreteľom k zásade „nemo plus iuris“ a záverom navrhujúci tiež odklad právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu do rozhodnutia o dovolaní s poukazom na aktívne kroky žalovaných 1/ až 3/ smerujúce k predaju nehnuteľnosti.

5. Ani tentoraz žiaden zo žalovaných dovolací návrh nepodal.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech boli vydané (§ 424 CSP) rozsudky oboch nižších súdov (potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu ako primárny predmet dovolacieho prieskumu aj ním potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie ako predmet sekundárny), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP v spojení s príslušnými ustanoveniami zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene živnostenského zákona v znení neskorších zmien a doplnení), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba (nech aj tentoraz len čiastočne) opäť považovať za prípustné a aj dôvodné.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach §§ 420 a 421 CSP.

8. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa práve citovaného ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmatečnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto aj v tomto prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľov, že v konaní došlo k nimi tvrdenej vade zmatečnosti.

10. Pojmovým znakom vady zmatečnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ CSP je, že k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie), znemožňujúca strane sporu (skôr a dnes ešte v mimosporových konaniach stále účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca

možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu por. R 129/1999 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017 a 8Cdo/85/2018). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

11. Žalobcovia dovolaním (tak ako aj skorším dovolaním v tejto veci) namietali, že k vade zmätočnosti predpokladanej ustanovením § 420 písm. f/ CSP došlo v dôsledku toho, že už odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie potvrdeného napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu nemá zákonom stanovené náležitosti a je nepreskúmateľné, keď z neho nemožno vyvodit' dôvody vedúce k zamietnutiu žaloby aj v časti ich požiadavky na určenie, že nehnuteľnosť uvedená v žalobe i darovacej zmluve patrí v podiele 1 do dedičstva po E. C. a odvolací súd namiesto toho, aby z takejto nedostatočnosti vyvodil patričný procesný dôsledok, rozsudok súdu prvej inštancie aj v takejto časti potvrdil bez toho, aby medzeru v argumentácii zacelil a aby sa tiež vysporiadal so súvisiacou argumentáciou žalobcov z ich odvolania.

12. V zmysle zjednocujúceho stanoviska najvyššieho súdu (R 2/2016) prijatého ešte za skoršej právnej úpravy občianskeho súdneho konania „nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP a výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP“. Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska - pokiaľ ide o jeho druhú vetu, hovoriacu o nedostatku dôvodov súdneho rozhodnutia ako postupe odnímajúcom účastníkovi konania možnosť konať pred súdom - nedotkli, preto ho treba považovať (v práve uvedenom smere a rozsahu) aj naďalej za aktuálne (1Cdo/228/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/92/2018, 4Cdo/59/2017, 5Cdo/45/2018, 7Cdo/141/2017, 8Cdo/49/2017).

13. Dovolací súd už v odôvodnení svojho skoršieho rozhodnutia v tejto veci (uznesenia z 21. júna 2020 sp. zn. 3Cdo/99/2018) uviedol (o. i.), že súčasťou samým odvolacím súdom reprodukovovaných odvolaní žalobcov proti rozsudku súdu prvej inštancie bola tiež námietka nezaoberania sa súdom prvej inštancie petitom žaloby, podľa ktorého dom má patriť do dedičstva po zomrelom E. C. v 1-ici a s ňou súvisiaca námietka nesprávnosťou záveru súdu prvej inštancie o potrebe žaloby o určenie, že darovaná nehnuteľnosť (tu rozumej celá) patrí do dedičstva po L. C. (v tejto súvislosti porovnaj body 21. až 23. odôvodnenia v poradí prvého rozsudku odvolacieho súdu na strane 9 jeho písomného vyhotovenia). Podstatou takejto odvolacej námietky (prevzatej inak aj do bodov 22. až 24. odôvodnenia tentoraz napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, i v tomto prípade sa nachádzajúcich na strane 9 a čiastočne aj na strane 10 jeho písomného vyhotovenia) je polemika s názorom súdu prvej inštancie na tému správnosti zvolenej žaloby v druhej časti jej petitu, sprevádzanej tvrdením o nadobudnutí darovanej nehnuteľnosti za jeho života (okrem L. C.Á.) aj E. C..

14. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP); odvolací súd sa však v odôvodnení musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a rovnako sa odvolací súd musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

15. Ani tentoraz preto v časti týkajúcej sa druhej žalobnej požiadavky žalobcov nemožno inak, než konštatovať, že odvolací súd sa napriek výslovnému príkazu urobenému súčasťou ustanovenia § 387 ods. 3 CSP nevysporiadal v odôvodnení svojho rozsudku s podstatnými tvrdeniami žalobcov, uvedenými v odvolaní a to za situácie, keď už pred ním opomenul súd prvej inštancie sa vysporiadať tiež s konkrétnym (a pre rozhodnutie v časti týkajúcej sa požiadavky na určenie, že darovaná nehnuteľnosť patrí v podiele 1 do dedičstva po zomrelom E. C. nepochybne významným) argumentom, že daryňa (L. C.) v čase uzavretia darovacej zmluvy nebola výlučnou vlastníčkou predmetu darovania (v ktorom

prípade ide celkom zjavne o uplatnenie ďalšieho a ani súdom prvej inštancie - vychádzajúc z odôvodnenia jeho rozsudku - neskúmaného dôvodu neplatnosti darovacej zmluvy, namietaného i dovolaním a majúceho spočívať v porušení zásady, podľa ktorej nikto nesmie na iného previesť viac práv, než má sám).

16. Možnosť plného stotožnenia sa odvolacieho súdu s odôvodnením ním preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie a obmedzením sa na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (ako pravidlo) a ďalšia možnosť doplnenia (odvolacím súdom) na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalších dôvodov (v tomto prípade možnosť majúca povahu výnimky z pravidla, ktorej uplatnenie prichádza do úvahy podľa toho, aký argumentačný priestor súd prvej inštancie úplnosťou svojej argumentácie odvolaciemu súdu ponechá, resp. vytvorí) je síce súčasťou úpravy slovenského civilného procesu už pred čias nadobudnutia účinnosti CSP (v tejto súv. por. § 219 ods. 2 OSP), v rámci rekonštrukcie však zákonodarca do zákona výslovne zanesol aj to, čo v skoršom čase šlo (a bolo nutné) vyvodit' z logiky úpravy a jej účelu a čoho podstatu možno vyjadriť tak, že možnosť praktického prevzatia argumentácie súdu prvej inštancie odvolacím súdom nezbavuje odvolací súd hoc aj len veľmi stručne a úmerne okolnostiam konkrétneho prípadu reagovať na argumentáciu z odvolania (prinajmenšom tak, že sa poukáže na tie odvolacie námietky, ktoré sú iba opakovaním už súdom prvej inštancie neprijatej argumentácie, ku ktorej však takýto súd zaujal adresné stanovisko, alebo aspoň objektívne zrozumiteľne vysvetlil, prečo táto bola bez právneho významu a v prípade iných námietok odvolací súd ozrejmi, prečo spôsob nazerania na problém neboli spôsobilé ovplyvniť). Tým samozrejme nie je myslené, že odvolateľovi musí byť dané za pravdu, ale že musí dostať objektívne zrozumiteľnú odpoveď na svoj špecifický argument.

17. Pretože odvolací súd v prejednávanej veci ani v rámci písomného vyhotovenia svojho druhého rozsudku nezaujal k otázkam urobeným súčasťou odvolaní žalobcov i argumentácie tejto strany sporu už z času predchádzajúceho rozhodnutiu súdu prvej inštancie žiadne stanovisko, vylučovalo to akýkoľvek iný záver dovolacieho súdu než ten, že v tomto prípade došlo k zaťaženiu konania pred odvolacím súdom tvrdenou zmätočnosťou vadou podľa § 420 písm. f/ CSP (tak ako to má na mysli druhá veta stanoviska R 2/2016) a dovolanie musí byť z tohto dôvodu nielen prípustné, ale tiež dôvodné. Absencia vysporiadania sa odvolacieho súdu v jeho rozsudku s takými odvolacími tvrdeniami, ktoré bez ďalšieho nejde označiť za nepodstatné, je totiž tak závažným nedostatkom rozhodnutia (a zásahu do procesných práv strany sporu), ktorého intenzita zakladá (až) porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

18. Výtýkanou vadou však odvolací súd tentoraz nezaťažil celý svoj rozsudok, ale len jeho časť viažúcu sa k druhej zo žalobou uplatnených určovacích požiadaviek, keď na rozdiel od jeho prvého rozsudku v tejto veci do toho druhého pojal aj vysvetlenie, prečo ani podľa neho a/ žalobcami namietané prejednanie a rozhodnutie veci v neprítomnosti žalobcu 1/ a bez vypočutia svedkov uvádzaných žalobcom 2/ nebolo postupom súdu odnímajúcim účastníkom možnosť konať pred súdom (a dnes nedosahovalo intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces) a b/ žalobcami zvolená žaloba o určenie neplatnosti darovacej zmluvy nebola tým správnym procesným nástrojom na ochranu práv žalobcov (v ktorom prípade inak bolo bez významu, či správne sa malo žalovať o určenie predmetu dedičstva vo vzťahu k obom právnym predchodcom, u každého v príslušnom podiele, alebo len o oboma nižšími súdmi odporúčané určenie, že dom patrí do dedičstva po zomrelej L. C.).

19. Práve uvedené muselo viesť k tomu, že žalobcom šlo čo do prípustnosti a zároveň aj dôvodnosti ich dovolania prisvedčiť len v tej časti, v ktorej nižšie súdy nezaujali žiadne stanovisko, teda len v časti druhej určovacej požiadavky a na presný opak usúdiť u požiadavky prvej, týkajúcej sa určenia neplatnosti darovacej zmluvy (kde rozsudok odvolacieho súdu obsahoval objektívne uspokojivé vysvetlenie dôvodov vedúcich k neakceptovaniu odvolacej argumentácie a otázka subjektívnej uspokojivosti takéhoto vysvetlenia pre odvolateľov a neskorších dovolateľov bola z pohľadu prípustnosti ich dovolania bez významu).

20. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§

449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

21. Najvyšší súd v súlade s vyššie odcitovanými ustanoveniami preto rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto svojho uznesenia, teda odmietol dovolanie v časti týkajúcej sa určenia neplatnosti darovacej zmluvy a vo zvyšku (v zvyšnej časti vo veci samej, týkajúcej sa požiadavky na určenie, že dom patrí v I do dedičstva po L. C. aj v závislom výroku o trovách odvolacieho konania) zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, majúc za to, že náprava zrušením len rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP a contrario v spojení s § 439 písm. a/ rovnakého zákona) a i tentoraz (rovnako ako pri svojom prvom rozhodovaní v tejto veci) vychádzajúc z toho, že tým, komu bolo namieste pričítať dovolaním vytýkanú vadu zmätočnosti bol primárne odvolací súd (s povinnosťou reagovať na zákonom ustanovené skutočnosti, ktorú si ale nesplnil a v tomto smere bolo podružným, že tomu predchádzalo nevysporiadanie sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami už v prvej inštancii).

22. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.